

Q.4 Descriptive Type Questions with internal choice: **14**

a) Discuss the role of UNESCO in promoting library and Information Services.

OR

b) Explain library as a social institution and discuss historical foundation of Library.

Q.5 Descriptive Type Question: **14**

Discuss in detail the implications of the fifth law of library and information science.

(मराठी रूपांतर)

सूचना: 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र. 1 खाली दिलेल्या प्रश्नातील पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा :

14

1. आरआरआएलएफ ---- च्या प्रमोशन आणि विकासाशी संबंधित आहे.

अ) शैक्षणिक ग्रंथालय	ब) राष्ट्रीय ग्रंथालय
क) सार्वजनिक ग्रंथालय	ड) विशेष ग्रंथालय
2. 'ग्रंथालय शास्त्राचे पाच सिद्धांत' ---- चे उदाहरण आहे.

अ) ऐतिहासिक संशोधन	ब) मूलभूत संशोधन
क) प्रायोगिक संशोधन	ड) व्यावहारिक संशोधन
3. भारतातील वाचनालयाची चळवळ प्रथम ---- या राज्यात सुरु झाली.

अ) आंध्रप्रदेश	ब) कलकत्ता
क) मद्रास	ड) बडोदा
4. 'भारतात ग्रंथालय सप्ताह' दरवर्षी ---- या कालावधीत आयोजित केला जातो.

अ) 14 नोव्हेंबर ते 20 नोव्हेंबर	ब) 20 ऑक्टोबर ते 26 ऑक्टोबर
क) 20 नोव्हेंबर ते 26 नोव्हेंबर	ड) 8 नोव्हेंबर ते 14 नोव्हेंबर
5. ग्रंथालय शास्त्रावरील प्रथम भारतीय ग्रंथ ---- आहे.

अ) फाईव्ह लौज ऑफ लाब्ररी सायन्स	ब) प्रायमर ऑफ लाब्ररीयनशीप
क) लायब्ररी अंड सोसायटी	ड) पुटिंग नॉलेज टू वर्क
6. रंगनाथन यांचा 'ग्रंथालयशास्त्राची पाच सूत्रे' हा ग्रंथ ---- या वर्षी प्रकाशित झाला.

अ) 1941	ब) 1933
क) 1931	ड) 1936
7. ग्रंथालयशास्त्राचा कोणता सिद्धांत 'माहिती ही गतिशील, सातत्यशील आणि अक्षय आहे'. या संकल्पनेवर भर देतो.

अ) पाचवा सिद्धांत	ब) चौथा सिद्धांत
क) तिसरा सिद्धांत	ड) दुसरा सिद्धांत

प्र.2 टिपा लिहा (कोणतेही चार)

14

1. ग्रंथालयाचे सामाजिक कार्य
2. महाराष्ट्रातील ग्रंथालयांचा विकास
3. 'वाचकाचा वेळ वाचवा'
4. ग्रंथालय बाह्य उपक्रम
5. ग्रंथ हे उपयोगासाठी आहेत

प्र.3 खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

14

1. विस्तार सेवा म्हणजे काय? अंतर्गत विस्तार सेवांचे वर्णन करा.
2. ग्रंथालयांमध्ये जनसंपर्क वाढविण्यासाठी विविध अर्थांचे वर्णन करा.
3. आर. आर. आर. एल. एफ ने भारतातील ग्रंथालय आणि माहिती सेवांना प्रोत्साहन कसे दिले ते स्पष्ट करा.

प्र.4 दिर्घोत्तरी प्रश्न लिहा.

14

ग्रंथालय आणि माहिती सेवेच्या वाढीसाठी युनेस्कोच्या भूमिकेचे वर्णन करा.

किंवा

एक सामाजिक संस्था म्हणून ग्रंथालय स्पष्ट करा आणि ग्रंथालयाच्या ऐतिहासिक पायावर चर्चा करा.

प्र.5 खालील दिर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा.

14

ग्रंथालयशास्त्राच्या पाचव्या सूत्राचे सविस्तर स्पष्टीकरण द्या.

- Q.4 Solve Any One Descriptive Type Questions from the following:- 14**
- a) Write various steps in acquisition of reading Materials.
- OR**
- b) What is Stock Verification? Explain different methods of stock verification.
- Q.5 Solve One Descriptive Type Question:- 14**
- Describe the concept of 'Circulation'? Explain various methods of circulation in detail with its advantages and Disadvantages.

(मराठी रूपांतर)

सूचना: 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र. 1 खाली दिलेल्या प्रश्नातील पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा :

14

1. 'योग्य ग्रंथ योग्य वाचकास योग्य वेळी' हे तत्व — यांनी नमूद केले आहे.
 अ) एस. आर. रंगनाथन
 ब) मेलविल ड्युई
 क) एच. ई. ब्लिस
 ड) जे. के. के. ड्युरी
2. ग्रंथनिवडीची साधने — आहेत.
 अ) बुक्स इन प्रिंट
 ब) प्रकाशकांची तालिका
 क) ग्रंथसूची
 ड) वरीलपैकी सर्व
3. खालीलपैकी ग्रंथ निवडीचे कोणते तत्व मॅककोल्डिन यांनी सांगितले आहे?
 अ) 'योग्य ग्रंथ योग्य वाचकास योग्य वेळी'
 ब) ग्रंथनिवडीचे मागणीनुसारचे तत्व
 क) कमी खर्चात सर्वात्कृष्ट ग्रंथ अधिक प्रमाणात
 ड) ग्रंथनिर्मितीचे पुरवठ्यानुसार तत्व
4. कार्डेक्स पध्दती — करिता वापरात आणली जाते.
 अ) ग्रंथ नोंद
 ब) नियतकालिके नोंद
 क) संदर्भ नोंद
 ड) दुर्मिळ ग्रंथ नोंद
5. नियतकालिकांचे उपार्जन आणि नियंत्रण याकरिता वापरात आणलेली 'त्रिपत्र पध्दती' — यांनी विकसित केली.
 अ) बेरविक सेयर्स
 ब) मॅककोल्डिन
 क) डॉ. एस. आर. रंगनाथन
 ड) जे. डी. ब्राऊन
6. — साली ग्रंथदेवघेवकरिता नीना ब्राऊनी देव-घेव पध्दती अंमलात आणली गेली.
 अ) 1895
 ब) 1854
 क) 1856
 ड) 1882
7. ग्रंथोपार्जन प्रक्रियेमध्ये — चा समावेश होतो.
 अ) वर्गीकरण
 ब) तालिकीकरण
 क) 'अ' आणि 'ब' दोन्हीही
 ड) नियोजन

प्र.2 टिपा लिहा (कोणतेही चार)

14

1. ग्रंथनिवडीची तत्वे
2. जी. ओ. सी.
3. अमुद्रित वाचनसाहित्य
4. कार्डेक्स पध्दती
5. नियतकालिके विभागाची कार्ये

प्र.3 कोणत्याही दोन प्रश्नांची संक्षिप्त उत्तरे लिहा.

14

1. प्रलेख निवडीची गरज आणि हेतू स्पष्ट करा.
2. ग्रंथसोपस्कार प्रक्रियेतील टप्पे विस्ताराने विशद करा.
3. नियतकालिके नियंत्रणाकरिता 'त्रिपत्र' पध्दतीचा वापर विशद करा.

प्र.4 दिर्घोत्तरी प्रश्न लिहा. (कोणताही एक)

14

वाचनसाहित्याच्या उपार्जनातील विविध टप्पे लिहा.

किंवा

'ग्रंथ पडताळणी' म्हणजे काय? ग्रंथपडताळणीच्या विविध पध्दती स्पष्ट करा.

प्र.5 'देवघेव' म्हणजे काय स्पष्ट करा. ग्रंथ देवघेवीच्या विविध पध्दती विस्तृत स्वरूपात त्यांच्या

14

फायदा व तोट्यांसहित स्पष्ट करा.

Seat No.	
-----------------	--

**B. Lib. (Semester - I) (CBCS) Examination Mar/Apr-2018
REFERENCE SERVICE**

Time: 2½ Hours

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

Q.1 Multiple Choice Questions. (2 Mark Each)**14**

- 1) Which of the following has stopped publishing in the print form since 2012?
 - a) Europa World Year Book
 - b) Time of India Directory
 - c) New Encyclopedia Britannica
 - d) Keesing's Contemporary Archives
- 2) Name of the President of Shri Lanka can be found in _____.
 - a) International Who's Who
 - b) Statesman's Year Book
 - c) Who's Who in the World
 - d) Wilson's Biographies
- 3) Which of the following is not reference services _____?
 - a) Imitation of Fresh Man
 - b) Readers Advisory
 - c) Bibliographical List
 - d) Preparation of user's profile
- 4) Library literature is a _____.
 - a) Primary source of information
 - b) Secondary source of information
 - c) Tertiary source of information
 - d) Unknown source of information
- 5) The concept of selective dissemination of information (SDI) was enunciated by _____.
 - a) Derek Austin
 - b) D. J. Foskett
 - c) H. P. Luhan
 - d) B. C. Vickery
- 6) The Library identified by INFLIBNET to act as document delivery centers is:
 - a) University of Hyderabad Library
 - b) Lucknow University Library
 - c) Delhi University Library
 - d) N. M. University Library
- 7) Who had given the minimal, middling and maximum theories of reference services?
 - a) C. M. Winchell
 - b) S. R. Ranganathan
 - c) James I Wyier
 - d) Samuel Rothstein

Q.2 Write Short Notes. (Any Four)**14**

- a) Recent trends in Reference Services.
- b) Document delivery services
- c) Anticipatory and Responsive reference service
- d) Steps in Reference Service
- e) Ready Reference Services

Q.3 Write the answer in short. (Any Two)**14**

- a) Describe information activities of DESIDOC.
- b) Give the equalities of Reference Service Librarian.
- c) Explain the need of Reference Services in Academic libraries.

- Q.4 Descriptive Type Questions with internal choice.** **14**
- a) Explain the current awareness service with example.
- OR**
- b) Explain and describe the works flow of SDI Service.
- Q.5** Define reference services and explain with examples, how the nature of reference service varies according to the types of the library. **14**

s

(मराठी रूपांतर)

सूचना: 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) सर्व प्रश्नांना समान गुण राहतील.

प्र.1 बहुपर्यायी प्रश्न (प्रत्येकी 2 गुण)

14

1. खालीलपैकी कोणता संदर्भग्रंथ 2012 पासून प्रकाशित होणे बंद झालेले आहे.

अ. युरोपा वर्ल्ड ईयर बुक	ब. टाईम ऑफ इंडिया डिरेक्टरी
क. न्यु इनसायक्लोपिडिया ब्रिटानिका	ड. केसिंग्स काँटेपेरेरी आरचीव
2. खालीलपैकी श्रीलंकेच्या अध्यक्षांचे नाव यात मिळेल.

अ. इंटरनेशनल हूज हू	ब. स्टेसमन्स इयर बुक
क. हुज हू इन द वर्ल्ड	ड. विल्सन बायोग्राफीज
3. खालीलपैकी कोणती संदर्भ सेवा नाही.

अ. इनिशियेशन्स ऑफ फ्रेश मॅन्स	ब. रिडर्स अँडव्हायझरी
क. बिब्लिओग्राफीकल लिस्ट	ड. प्रिपरेशन ऑफ युजर प्रोफाईल
4. ग्रंथालयातील साहित्य हे ———

अ. प्राथमिक सोर्स ऑफ इनफॉर्मेशन	ब. सेकंडरी सोर्स ऑफ इनफॉर्मेशन
क. टरशियरी सोर्स ऑफ इनफॉर्मेशन	ड. लिटररी सोर्स ऑफ इनफॉर्मेशन
5. एस.डी.आय. या सेवेबद्दलची ओळख यांनी दिली.

अ. डेरेक ऑस्टिन	ब. डी. एस. फॉस्केट
क. एच. पी. लूहून	ड. बी. सी. विकरी
6. इनप्लीबनेट या संस्थेने खालीलपैकी कोणत्या विद्यापीठ ग्रंथालयाला डॉक्युमेंट डिलेव्हरी सेंटर म्हणून मान्यता दिलेली आहे.

अ. हैदराबाद विद्यापीठ ग्रंथालय	ब. लखनौ विद्यापीठ ग्रंथालय
क. दिल्ली विद्यापीठ ग्रंथालय	ड. उ.म.वि.ग्रंथालय
7. मिनिमल, मिडीलिंग आणि मॅक्झीमम या संदर्भ सेवेच्या थेअरीजची ओळख कोणी करून दिली.

अ. सी. एम. विंचेल	ब. एस. आर. रंगनाथन
क. जेम्स आय. वेयर	ड. सॅन्युअल रोस्तेटीन

प्र.2 टिपा लिहा (कोणतेही चार)

14

1. संदर्भ सेवेतील आधुनिक प्रवाह
2. प्रलेख पोहोच सेवा
3. अपेक्षेतीत व प्रतिसादात्मक सेवा
4. संदर्भ सेवेतील पायऱ्या
5. तात्काळ संदर्भ सेवा

प्र.3 लघुत्तरी प्रश्न (कोणतेही दोन)

14

1. डेसिडॉक संस्थेच्या माहिती कार्याचे वर्णन करा.
2. संदर्भ सेवा देण्याऱ्या ग्रंथपालाच्या अंगी आवश्यक गुणांचे वर्णन करा.
3. शैक्षणिक ग्रंथालयात संदर्भ सेवेची गरज विषद करा

प्र.4 दीर्घोत्तरी प्रश्न अंतर्गत पर्यायासह.

14

1. प्रचलित जागरुकता सेवा उदाहरणासहित स्पष्ट करा.

किंवा

2. निवडक माहिती प्रसारण सेवा म्हणजे काय स्पष्ट करून या सेवेच्या कार्यप्रवाहाचे वर्णन करा.

प्र.5 संदर्भ सेवेची व्याख्या देऊन ग्रंथालयाच्या प्रकारानुसार संदर्भ सेवेचे स्वरूप कसे बदलत जाते हे सोदाहरण स्पष्ट करा.

14

Seat No.	
-----------------	--

**B. Lib. (Semester - I) (CBCS) Examination Mar/Apr-2018
INFORMATION SCIENCE**

Time: 2½ Hours

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

Q.1 Multiple Choice Questions (2 Marks Each) 14

- 1) Which of the following is not a definition of information?
 - a) Information is the act of telling or imparting knowledge
 - b) Information is facts communicated
 - c) Information is raw facts that represent things or events that have happened
 - d) Information is interpreting data to make it useful
- 2) Suitable information sources are to be selected on the basis of _____.
 - a) Qualifications of the user
 - b) Information needs of the user
 - c) Currently published literature
 - d) Time available with the user
- 3) Which of the following is not a non-documentary source of Information?
 - a) Textbooks
 - b) Institutions or organizations
 - c) Humans
 - d) Mass Media other than print media
- 4) Indexing journals provide bibliographical details of _____.
 - a) Primary sources
 - b) Secondary sources
 - c) Tertiary sources
 - d) None of above
- 5) Which of the following is not a primary source of information?
 - a) Letters
 - b) Patents
 - c) Textbooks
 - d) Dissertations
- 6) The correct Sequence is _____.
 - a) Information, Data, Knowledge
 - b) Data ,Knowledge, Information
 - c) Data ,Information ,Knowledge
 - d) Information, Knowledge, Data
- 7) Who is the publisher of Ulrich's International periodical directory?
 - a) R.R. Bowker
 - b) A L A
 - c) Macmillan Co. Ltd.
 - d) Marcel Dekkar

Q.2 Short Notes (Any four out of Five) 14

- a) What is Information science?
- b) Information Industry
- c) Electronic Information Sources
- d) Characteristics, properties and types of information
- e) Internet as a Source of Information.

Q.3 Short Answers Type Questions (Any two out of Three) 14

- a) State the characteristics of Primary Information sources.
- b) State scope and objectives of Information Science. Explain how as a discipline Information Science is related to other disciplines.
- c) What are the characteristics of Human and Institutional Information Sources?

Q.4 Descriptive Type Questions with internal choice

a) Differentiate the terms Data, Information and Knowledge and write a detailed note on role of information in National Development. **14**

OR

b) What is Documentation and Information Science? Discuss on its History, Need and Scope.

Q.5 Descriptive Type Question.

What are the various categories of Information sources? State their characteristics. Describe in detail the secondary sources of information. **14**

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न लिहिणे आवश्यक आहेत.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.1 खालील दिलेल्या प्रश्नातील पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा

14

- खालीलपैकी कोणती माहितीची व्याख्या नाही?
अ. माहिती म्हणजे ज्ञान देण्याची किंवा सांगण्याची कृती होय.
ब. माहिती सत्य माहिती आहे किंवा शिकली आहे.
क. माहिती ही कच्ची तथ्ये आहेत कि जे घडलेल्या गोष्टी किंवा घटनांचे प्रतिनिधित्व करतात.
ड. डेटाचा उपयोग करण्यासाठी अर्थनिर्वाचन करणे म्हणजे माहिती होय.
- खालीलपैकी कोणता माहितीचा अ-लिखित (प्रलेख) स्रोत नाही?
अ. पाठ्यपुस्तक
ब. संस्था
क. मनुष्य
ड. छपाई माध्यमाव्यतिरिक्त ज्ञान संज्ञापन
- योग्य माहिती स्रोत ---- च्या आधारावर निवडले जातात.
अ. उपभोक्त्याची पात्रता
ब. उपभोक्त्याची माहितीविषयक गरज
क. प्रचलित प्रकाशित साहित्य
ड. उपभोक्त्याची उपलब्ध वेळ
- निर्देशसूचीय नियतकालिका ---- ग्रंथसूचीसंबंधी माहिती प्रदान करते.
अ. प्राथमिक स्रोत
ब. द्वितीयक स्रोत
क. तृतीयक स्रोत
ड. वरीलपैकी कोणताही नाही
- खालीलपैकी कोणता माहितीचा प्राथमिक स्रोत नाही?
अ. प्रबंध
ब. पाठ्यपुस्तक
क. पत्र
ड. पेटंट्स
- खालीलपैकी योग्य क्रम ---- हा आहे.
अ. माहिती, डेटा, ज्ञान
ब. डेटा, ज्ञान, माहिती
क. डेटा, माहिती, ज्ञान
ड. माहिती, ज्ञान, डेटा
- अलरिच आंतरराष्ट्रीय नियतकालिकेचा निर्देशक कोण आहे.
अ. आर. आर. बौकर
ब. ए एल ए
क. मॅकमिलन सह. लि.
ड. मार्सेल डेक्कर

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

14

- माहितीशास्त्र म्हणजे काय?
- माहिती उद्योग
- इलेक्ट्रॉनिक माहिती साधने
- माहितीचे प्रकार आणि गुणवैशिष्ट्ये
- इंटरनेट एक माहितीचे साधन/मार्ग

प्र.3 खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

14

- प्राथमिक माहिती साधनांचे गुणवैशिष्ट्ये सांगा.
- माहितीशास्त्राची उद्दिष्टे आणि व्याप्ती सांगा. माहितीशास्त्र हे इतर ज्ञानशाखेशी कसे संबंधित आहे ते स्पष्ट करा.
- मानव व संस्थात्मक माहिती साधनांची गुणवैशिष्ट्ये काय आहेत?

- प्र.4 खालीलपैकी कोणताही एक दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा.** **14**
1. डेटा, माहिती आणि ज्ञान यांच्यातील फरक ओळखा आणि राष्ट्रीय विकासातील माहितीची भूमिका यावर एक सविस्तर टिपणी लिहा.
- किंवा**
2. प्रलेखन व माहितीशास्त्र म्हणजे काय? त्याचा इतिहास, गरज व व्याप्ती यावर चर्चा करा.
- प्र.5 खालील दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा.** **14**
- माहितीच्या विविध साधनांचे प्रकार सांगा? त्यांचे गुणधर्म सांगा. माहितीच्या द्वितीयक साधनांचे सविस्तर वर्णन करा.

Seat No.	
----------	--

**B. Lib. (Semester - I) (CBCS) Examination Mar/Apr-2018
KNOWLEDGE ORGANIZATION**

Time: 2½ Hours

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

Q.1 Multiple choice questions:-**14**

- 1) Who devised Dewey Decimal Classification scheme?
 - a) Melvil Dewey
 - b) S. R. Ranganathan
 - c) C. A. Cutter
 - d) H. E. Bliss
- 2) Which of the following is not a function of the library classification?
 - a) Knowledge mapping
 - b) Arrangements on shelves
 - c) Use in RFID
 - d) Shelf listing
- 3) Biochemistry is created by the mode of _____.
 - a) Fusion
 - b) Distillation
 - c) Specialization
 - d) Dissection
- 4) Aristotle the Greek Philosopher discovered classification.
 - a) True
 - b) False
- 5) The full form of UDC _____.
 - a) Universal Decimal Classification
 - b) Universal Data Center
 - c) Utility Distribution Company
 - d) Universal Dewey Classification
- 6) The first edition of Colon Classification is published in _____.
 - a) 1930
 - b) 1933
 - c) 1940
 - d) 1947
- 7) Main class '800' in DDC deals with _____.
 - a) Generalities
 - b) Languages
 - c) Literature
 - d) Social Sciences

Q.2 Write Short notes on any four:-**14**

- a) APUPA Pattern
- b) Call number
- c) Knowledge classification
- d) Enumerate the seven tables of DDC
- e) Attributes of Universe of Knowledge

Q.3 Write Short answers on any two:-**14**

- a) Explain the concept of 'Tree of Porphyry'.
- b) Differentiate between Knowledge Classification and Book Classification.
- c) Describe the different types of subjects.

Q.4 Solve Any One Descriptive Type Questions from the following:-**14**

- a) Discuss in detail the different modes of formation of subjects.

OR

- b) What is 'Universe of Knowledge'? Explain how it is mapped in DDC, CC and UDC schemes.

Q.5 Solve One Descriptive Type Question:-**14**

What is library classification? Explain in detail its need and purpose.

(मराठी रुपांतर)

- सूचना: 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र. 1 वस्तुनिष्ठ प्रश्न: योग्य पर्याय निवडा :

14

1. ड्युई दशांश वर्गीकरण पध्दती कोणी शोधली?
अ) मेलविल ड्युई
ब) एस. आर. रंगनाथन
क) सी. ए. कटर
ड) एच. इ. ब्लिस
2. खालीलपैकी कोणते ग्रंथालय वर्गीकरणाचे कार्य नाही?
अ) ज्ञान मानचित्रण
ब) कपाटांवरील मांडणी
क) आरएफआयडी मध्ये वापर
ड) स्थानयादीकरण
3. जैव-रसायशास्त्र या विषयाची निर्मिती खालीलपैकी कोणत्या प्रकाराने झाली आहे?
अ) फ्युजन
ब) डिस्टिलेशन
क) स्पेशलायझेशन
ड) डिसेक्शन
4. अॅरिस्टॉटल या ग्रीक तत्ववेत्त्याने वर्गीकरणाचा शोध लावला?
अ) सत्य
ब) असत्य
5. युडीसी चे पूर्ण स्वरूप काय आहे?
अ) युनिव्हर्सल डेसिमल क्लासिफिकेशन
ब) युनिव्हर्सल डेटा सेंटर
क) युटिलिटी डिस्ट्रिब्युशन कंपनी
ड) युनिव्हर्सल ड्युई क्लासिफिकेशन
6. द्वीबिंदू वर्गीकरण पध्दतीच्या पहिल्या आवृत्तीचे प्रकाशन कोणत्या वर्षी झाले?
अ) 1930
ब) 1933
क) 1940
ड) 1947
7. डीडीसी मध्ये '800' मुख्य वर्ग काय आहे?
अ) संकीर्ण
ब) भाषा
क) साहित्य
ड) सामाजिक शास्त्रे

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

14

1. अपुपा पॅटर्न
2. बोधांक
3. ज्ञान वर्गीकरण
4. डीडीसीमधील सात तक्त्यांचे वर्णन करा.
5. ज्ञान विश्वाचे गुणधर्म

प्र.3 लघुत्तरी प्रश्न. (कोणतेही दोन)

14

1. 'पॉर्फिरीचा वृक्ष' ही संकल्पना स्पष्ट करा.
2. ज्ञान वर्गीकरण आणि ग्रंथ वर्गीकरण यातील फरक स्पष्ट करा.
3. विषयांच्या विविध प्रकारांचे वर्णन करा.

प्र.4 खालीलपैकी कोणताही एक वर्णनात्मक प्रश्न सोडवा.

14

विषय निर्मितीच्या विविध पध्दतींची सविस्तर चर्चा करा.

किंवा

'ज्ञानाचे विश्व' म्हणजे काय? ड्युई दशांश वर्गीकरण पध्दती, द्वीबिंदू वर्गीकरण पध्दती आणि युनिव्हर्सल डेसिमल वर्गीकरण पध्दतीमध्ये ज्ञान विश्वाची रचना कशी करण्यात आली आहे ते स्पष्ट करा.

प्र.5 ग्रंथालय वर्गीकरण म्हणजे काय? ग्रंथालय वर्गीकरणाची गरज आणि उद्देश सविस्तरपणे स्पष्ट करा.

14

Seat No.	
-----------------	--

**B. Lib. (Semester - I) (CBCS) Examination Mar/Apr-2018
DOCUMENT DESCRIPTION : A (Theory)**

Time: 2½ Hours

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks

Q.1 Multiple Choice Question (2 Mark Each) 14

- 1) _____ wrote 'Rules for Dictionary Catalogue'.
 - a) Margaret Mann
 - b) A. Pannizzi
 - c) Library of Congress
 - d) C. A. Cutter
- 2) Standard Size of card catalogue is _____.
 - a) 12.5 × 7.5 cm
 - b) 7.5 × 12.5 cm
 - c) 10.5 × 7.5 cm
 - d) 12.5 × 5.7 cm
- 3) Full form of OPAC is _____.
 - a) Online Publication Access Catalogue
 - b) Online Public Accession Catalogue
 - c) Onsite Public Access Catalogue
 - d) Online Public Access Catalogue
- 4) Catalogue is a process in the Libraries for making _____.
 - a) Entries
 - b) OPAC
 - c) Catalogue card
 - d) Entries according to catalogue code
- 5) Physical description of a document in catalogue entry is called _____.
 - a) Bibliography
 - b) Citation
 - c) Collation
 - d) Record label
- 6) Analytical entry is prepared for _____.
 - a) One author
 - b) Two authors
 - c) One editor
 - d) More than four authors
- 7) The works of unknown Author is called _____.
 - a) Anonymous Work
 - b) Pseudonymous Work
 - c) Related Work
 - d) Synonymous Work

Q.2 Write Short Notes. (Any Four) 14

- a) Objectives of Library Catalogue
- b) OPAC
- c) Dictionary Catalogue
- d) Main Entry
- e) Functions of Bibliography

Q.3 Write the answer in short. (Any Two) 14

- a) Explain role of a cataloguer in a library system.
- b) Differentiate between Catalogue and Bibliography.
- c) Describe the different physical forms of Catalogue.

Q.4 Descriptive Type Questions with internal choice. 14

- a) Describe in detail 'how to read a book technically'?

OR

- b) Define Library Catalogue? Explain various types of library catalogue stating its advantages and disadvantages.

Q.5 Explain various types of catalogue entries and their functions. 14

(मराठी रूपांतर)

- सूचना: 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.1 बहुपर्यायी प्रश्न. (प्रत्येकी 2 गुण)

14

1. 'रुल्स फॉर डिक्शनरी कॅटलॉग' हा ग्रंथ ---- यांनी लिहिला.
अ) मार्गरेट मान
ब) ए. पॅनिझी
क) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस
ड) सी. ए. कटर
2. तालिका पत्राचा प्रमाणित आकार ---- हा आहे.
अ) 12.5 x 7.5 cm
ब) 7.5 x 12.5 cm
क) 10.5 x 7.5 cm
ड) 12.5 x 5.7 cm
3. ओपॅक (OPAC) चे विस्तारित स्वरूप ---- आहे.
अ) ऑनलाईन पब्लिकेशन ॲक्सेस कॅटलॉग
ब) ऑनलाईन पब्लिक ॲक्सेस कॅटलॉग
क) ऑनसाईट पब्लिक ॲक्सेस कॅटलॉग
ड) ऑनलाईन पब्लिक ॲक्सेस कॅटलॉग
4. तालिकीकरण ही ग्रंथालयातील अशी प्रक्रिया आहे ज्याद्वारे ---- केल्या जातात.
अ) नोंदी
ब) ओपॅक
क) तालिकापत्र
ड) तालिका संहितेनुसार नोंदी
5. तालिकापत्रातील नोंदीमध्ये केलेल्या प्रलेखाच्या वर्णनास ---- असे संबोधले जाते.
अ) ग्रंथसूची
ब) उल्लेखसूची (सायटेशन)
क) खंड-पृष्ठादीवृत्तांत (कोलेशन)
ड) रेकॉर्ड लेबल
6. अंशात्मक नोंदी (Analytical Entry) ---- करिता केली.
अ) एक लेखक
ब) दोन लेखक
क) एक संपादक
ड) चारहून अधिक लेखक
7. अज्ञात लेखकांचे काम ---- या नावाने ओळखले जाते.
अ) अनामिका लेखनकार्य
ब) टोपणनावाने केलेले लेखनकार्य
क) सहसंबंधित लेखनकार्य
ड) पर्यायी लेखनकार्य

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

14

1. ग्रंथालय तालिकीकरणाची उद्दिष्ट्ये
2. ओपॅक
3. कोशतालिका
4. मुख्य नोंद
5. ग्रंथसूचीची कार्ये

प्र.3 लघुत्तरी प्रश्न. (कोणतेही दोन)

14

1. ग्रंथालय प्रणालीतील तालिकाकाराची भूमिका स्पष्ट करा.
2. तालिकीकरण आणि ग्रंथसूची यांमधील फरक स्पष्ट करा.
3. ग्रंथालय तालिकेची विविध बाह्य स्वरूपे/ आकार विशद करा.

प्र.4 खालीलपैकी कोणताही एक दिर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा.

14

'ग्रंथ अवलोकनाच्या तंत्राद्वारे ग्रंथाचे वाचन कशा प्रकारे करावे?' विस्ताराने स्पष्ट करा.

किंवा

'ग्रंथालय तालिके'ची व्याख्या द्या. ग्रंथालय तालिकेचे विविध प्रकार त्यांचे फायदे व तोटे यांसहित स्पष्ट करा.

प्र.5 विविध प्रकारच्या तालिका नोंदी आणि त्यांची कार्ये स्पष्ट करा.

14

Seat No.	
-----------------	--

**B. Lib. (Semester - I) (CBCS) Examination Mar/Apr-2018
INFORMATION TECHNOLOGY : BASIC**

Time: 2½ Hours

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple Choice Questions (2 Marks Each) 14

- 1) Which of the following is a Volatile Memory?

a) RAM	b) CD-ROM
c) Hard Disk	d) Floppy Disk
- 2) An invisible college is a typical example of:
 - a) Informal Channel of Communication
 - b) Formal Channel of Communication
 - c) Standard Channels of Communication
 - d) None of these
- 3) The term hyper text was coined by:

a) Ted Nelson	b) Charles Babbage
c) Team Berner Lee	d) Tay Vaughan
- 4) CSD/ISIS was introduced first by:

a) DRTC	b) IBM
c) CSIR	d) UNESCO
- 5) NICNET & INDONET are the networks of which category.

a) LAN	b) MAN
c) WAN	d) NIC
- 6) 'Internet Public Library' is being maintained by

a) MIT, Massachusettes	b) University of Michigan
c) Drexal, University	d) University of Arizona
- 7) Major problem of 'Information Communication Technology' is

a) Information Over Load	b) Lack of Innovation Technology
c) Man Power	d) None of these

Q.2 Short Notes (Any Four out of Five) 14

- a) Communication Technology
- b) Personal Computer
- c) Input Devices
- d) MS-Office
- e) Flow Charts

Q.3 (Any Two out of Three) 14

- a) What is Information Technology? State its needs in Library and Information activities.
- b) Elaborate the development of 'Disc Storage Media'
- c) What is concept of 'Library Networking' and explain the types of Library Networks.

Q.4 a) Mention the classification of computer and distinguish between Mini & Main frame computer.

OR

- b) Trace the historical development of computer.**

Q.5 Distinguish between single users and multi user operation systems and describe any multi user operating system. 14

(मराठी रूपांतर)

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण राहतील.

- प्र.1 खालीलपैकी बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा. (प्रत्येक प्रश्नाला दोन गुण) 14**
- व्हॉलेटीयल मेमरी खालील पैकी कशाची आहे.

अ) रॅम	ब) सीडी रोम
क) हार्ड डिस्क	ड) फ्लॉपी डिस्क
 - इनव्हीजीबल कॉलेज हे कशाचे उदाहरण आहे?

अ) इनफॉर्मल चॅनल्स ऑफ कम्युनिकेशन	ब) फॉर्मल चॅनल्स ऑफ कम्युनिकेशन
क) स्टॅण्डर्ड चॅनल्स ऑफ कम्युनिकेशन	ड) वरील पैकी कोणतेही नाही
 - हायपरटेक्स ही टर्म यांची देण आहे.

अ) टेड नेल्सन	ब) चार्ल्स बॅबग
क) टिम बर्नर लि	ड) टे व्हॅगन
 - या खालीलपैकी सीडीएस/आयएसआयएस ही प्रणाली यांनी आणली आहे.

अ) डी. आर. टी. सी.	ब) आय. बी. एम.
क) सी. एस. आय. आर	ड) युनेस्को
 - निकनेट आणि इंडोनेट हे कोणत्या नेटवर्कचे उदाहरण आहेत.

अ) लॅन	ब) मॅन
क) व्हॅन	ड) एन. आय. सी.
 - इंटरनेट पब्लिक लायब्ररी खालीलपैकी कोणाशी संबंधित आहे.

अ) एम. आय. टी.	ब) मिशीगॉन विद्यापीठ
क) ड्रेक्सल विद्यापीठ	ड) अॅरीझोना विद्यापीठ
 - माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञान संबंधातील खालील एक समस्या आहे.

अ) इनफॉर्मेशन ओव्हरलोड	ब) लॅक ऑफ इनोव्हेशन टेक्नॉलॉजी
क) मॅन पॉवर	ड) वरीलपैकी एकही नाही
- प्र.2 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणतेही चार) 14**
- संचार तंत्रज्ञान
 - व्यक्तिगत संगणक
 - निवेश उपकरण
 - MS-Office
 - प्रवाह आलेख
- प्र.3 लघुत्तरी प्रश्न (कोणतेही दोन) 14**
- माहिती तंत्रज्ञान काय आहे? ग्रंथालय आणि माहिती कार्यात तिची आवश्यकता विषद करा.
 - Disk संग्रह माध्यमाच्या विकासाचे वर्णन करा.
 - 'ग्रंथालय जाळे' संकल्पना विषद करा आणि त्यांचे विविध प्रकार विषद करा.
- प्र.4 14**
- संगणकाचे वर्गीकरण विषद करा आणि Mini आणि Main Frame संगणक यातील भेद स्पष्ट करा.
 - संगणकाचे ऐतिहासिक विकास विषद करा.
- प्र.5 14**
- संचालन प्रणालीतील एकल उपयोक्ता आणि बहु-उपयोक्ता यातील भेद स्पष्ट करा. कोणत्याही एका बहु-उपयोक्ता संचालन प्रणालीचे वर्णन करा.

Seat
No.Set **P**

B. Lib. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination Mar/Apr-2018
LIBRARY SYSTEMS

Time: 2½ Hours

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

- Q.1 Multiple choice questions: 14**
- 1) What is the full of RRRLF
 - a) Raja Ram Mohan Roy Library Foundation
 - b) Raj Ram Mohanji Roy Library Foundation
 - c) Raj Ram Mohan Roy Lohiya Foundation
 - d) Raja Ram Monohar Library Foundation
 - 2) The head office of Indian Library Association (ILA) is _____.
 - a) Japan
 - b) America
 - c) England
 - d) India
 - 3) Maharashtra Public Library Act _____.
 - a) 1957
 - b) 1947
 - c) 1967
 - d) 1977
 - 4) The Librarians day celebrated on _____.
 - a) 12 Sept.
 - b) 12 Nov.
 - c) 12 Aug.
 - d) 12 Oct.
 - 5) The Journal of Indian Library Association is an official organ of _____.
 - a) IFLA
 - b) ILA
 - c) LA
 - d) FID
 - 6) Which is type library of Blind and Physically Handicapped?
 - a) Public Library
 - b) Special Library
 - c) Academic Library
 - d) College Library
 - 7) Resource Sharing is a part of _____.
 - a) Library co-operation
 - b) Library Administration
 - c) Library Classification
 - d) Library Cataloguing
- Q.2 Write Short Notes. (Any four out of five) 14**
- a) Maharashtra Public Library Act.
 - b) Publication of FID
 - c) Explain type of Academic Library
 - d) American Library Association
 - e) Digital Library
- Q.3 Write Short answers on any two: 14**
- a) UNESCO
 - b) What is need of Copy Right Act?
 - c) Discuss objectives of RRRLF.
- Q.4 Descriptive type Question any one. 14**
- a) Define Public Library. Describe its objectives and functions.
- OR**
- b) Explain in detail area of Resource Sharing in Library.
- Q.5 Descriptive type question. 14**
- Describe in detail The Library Association (UK).

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) सर्व प्रश्नाला समान गुण आहेत.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

14

1. आर आर आर एल एफ चे पूर्ण रूप
अ) राजाराम मोहन रॉय लायब्ररी फाऊंडेशन
ब) राजराम मोहनजी रॉय लायब्ररी फाऊंडेशन
क) राजराम मोहन रॉय लोहिया फाऊंडेशन
ड) राजाराम मनोहर लायब्ररी फाऊंडेशन
2. आयएलए चे मुख्य कार्यालय ---- येथे आहे.
अ) जपान
ब) अमेरिका
क) इंग्लंड
ड) भारत
3. महाराष्ट्र पब्लिक कायदा
अ) 1957
ब) 1947
क) 1967
ड) 1977
4. 'ग्रंथालय दिन' कोणत्या तारखेला साजरा केला जातो.
अ) 12 सप्टेंबर
ब) 12 नोव्हेंबर
क) 12 ऑगस्ट
ड) 12 ऑक्टोबर
5. 'द जर्नल ऑफ इंडियन लायब्ररी असोसिएशन' चा मुख्य भाग ---- आहे.
अ) इपला
ब) आयएलए
क) एलए
ड) एफ आय डी
6. अंध आणि अपंगासाठी असणाऱ्या ग्रंथालयाचा प्रकार.
अ) सार्वजनिक ग्रंथालय
ब) विशेष ग्रंथालय
क) शैक्षणिक ग्रंथालय
ड) कॉलेज ग्रंथालय
7. रिसोर्स शेअरिंग कशाचा भाग आहे.
अ. लायब्ररी को. ऑपरेशन
ब. लायब्ररी अॅडमिनीस्ट्रेशन
क. लायब्ररी क्लासिफिकेशन
ड. लायब्ररी कॅटलागिंग

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

14

1. महाराष्ट्र सार्वजनिक ग्रंथालय कायदा.
2. एफ आय डी चे प्रकाशने.
3. शैक्षणिक ग्रंथालयाचे प्रकार सांगा.
4. अमेरिकन ग्रंथालय संघ.
5. डिजिटल ग्रंथालय.

प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

14

1. युनेस्को
2. कॉपी राईट कायद्याची गरज का आहे?
3. आर आर आर एल एफ ची उद्दिष्टे चर्चा स्पष्ट करा.

प्र.4 1. सार्वजनिक ग्रंथालयाची व्याख्या सांगून उद्दिष्टे आणि कार्याचे वर्णन करा.

14

किंवा

2. ग्रंथालयाला रिसोर्स शेअरिंग कोणकोणत्या क्षेत्रामध्ये करता येईल स्पष्ट करा.

प्र.5 दि लायब्ररी असोसिएशन (यु. के) चे सविस्तर वर्णन करा.

14

Seat
No.Set **P**

B. Lib. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination Mar/Apr-2018
LIBRARY MANAGEMENT

Time: 2½ Hours

Max. Marks: 70

Instructions: All questions are compulsory.**Q.1 Multiple choice questions:- (Two Marks Each) 14**

- 1) Who is father of scientific Management?
 - a) Mayo
 - b) M. C. Gregor
 - c) Louis Brande's
 - d) F. W. Taylor
- 2) Levels of Management (Mark the odd)
 - a) Top
 - b) Middle
 - c) Operational
 - d) Lower
- 3) What percentage of the total money should be spend on binding of books according to Ranganathan?
 - a) 5%
 - b) 10%
 - c) 20%
 - d) 25%
- 4) Statistics concerning library resources cover three aspects collection, finance, and _____.
 - a) Furniture
 - b) Equipment
 - c) Staff
 - d) Readers
- 5) Library committee is an example of
 - a) Statutory committee
 - b) Standing committee
 - c) Adhoc committee
 - d) Working committee
- 6) Maintenance section of a library is responsible for
 - a) Collection Development
 - b) Circulation
 - c) Classifications cataloguing of documents
 - d) Storages and orderly arrangement of document
- 7) In Binding process Giding is done
 - a) For decoration
 - b) To protect books
 - c) For finishing
 - d) For the preparation of cover board

Q.2 Write Short Notes. (Any four out of five) 14

- a) Binding
- b) Preservation of Book
- c) Human Resource Management
- d) Budget
- e) Library Committee

Q.3 Write Short Answers of the following. (Any two out of the three) 14

- a) Briefly discuss library Rules?
- b) Explain library committee? Need purpose and functions?
- c) Define Management and elaborate its scope?

- Q.4 a) Write Answers of the following:-** **14**
Explain the role played by statistics in library?
- OR**
- b)** What is zero Base Budgeting? Explain its advantages.
- Q.5** What are the various types of reports? Briefly describe the need and purpose of an annual report? **14**

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

14

1. शास्त्रीय व्यवस्थापनाचे जनक कोण आहे?

अ) मायो	ब) एम. सी. ग्रेगोर
क) लुईस ब्रेनडिस	ड) एफ डब्लु टेलर
2. व्यवस्थापनाच्या पायऱ्या (अयोग्य पर्याय शोधा)

अ) वरिष्ठ	ब) मध्य
क) कार्यान्वित	ड) कनिष्ठ
3. एकुण खर्चाच्या किती टक्के पैसे पुस्तक बायडोंगवर खर्च करण्यात यावे असे रंगनायन म्हणतात.

अ) 5%	ब) 10%
क) 20%	ड) 25%
4. सांख्यिकीय मतानुसार ग्रंथालय स्रोत हे तीन अंगानी युक्त आहे. संकलन अर्थकारण आणि कर्मचारी वर्ग

अ) फर्निचर	ब) उपकरण
क) स्टाफ	ड) वाचक
5. ग्रंथालय समिती हे ---- उदाहरण आहे.

अ) वैधानिक समिती	ब) स्थायी समिती
क) तत्काळ समिती	ड) कार्यकारी समिती
6. देखभाल विभाग हा ग्रंथालयीन गोष्टीबद्दल जबाबदार असतो.

अ) संग्रह विकास	ब) वितरण
क) वर्गीकरण व तालिकीकरण	ड) साठवणूक आणि क्रमवारीनुसार व्यवस्थित मांडणी संकलन
7. बायडोंग प्रोसेसमध्ये गिल्डींग करतात.

अ) सुशोभिकरणासाठी	ब) पुस्तकांचे संवर्धन
क) आकर्षणासाठी	ड) कव्हरबॉन्ड तयार करण्यासाठी

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

14

1. पुस्तक बांधणी
2. ग्रंथाची निगा
3. मानव साधन व्यवस्थापन
4. अर्थसंकल्प
5. ग्रंथालय समिती

प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

14

1. ग्रंथालयाच्या नियमांविषयी चर्चा करा.
2. ग्रंथालय समिती म्हणजे काय स्पष्ट करा? गरज उपयुक्तता आणि अर्थ स्पष्ट करा.
3. व्यवस्थापन म्हणजे काय? सविस्तरपणे त्याचा उद्देश स्पष्ट करा.

- प्र.4** खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. **14**
1. ग्रंथालय व्यवस्थापनात संख्याशास्त्राची भुमिका स्पष्ट करा.
 2. झिरो बेस बजेटिंग म्हणजे काय? त्याचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा?
- प्र.5** अहवालाचे कोणते प्रकार आहेत? वार्षिक अहवालाची गरज व उपयुक्तता स्पष्ट करा? **14**

Seat No.	
----------	--

B. Lib. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination Mar/Apr-2018
REFERENCE SOURCES

Time: 2½ Hours

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) All questions carry equal marks.

Q.1 Multiple Choice Questions: 14

- 1) Which is not a Reference Book?
 - a) Encyclopedia
 - b) Dictionary
 - c) Gazetteer
 - d) Newspaper
- 2) Gazetteer is an example of _____.
 - a) Encyclopedia
 - b) Dictionary
 - c) Geographical sources
 - d) Newspaper
- 3) University News is published by _____.
 - a) Association of Indian Universities
 - b) Sahitya Akademy
 - c) Europa Publications
 - d) News paper Association
- 4) Fodor's India is example of _____.
 - a) Travel Guide
 - b) Year Book
 - c) Dictionary
 - d) Encyclopedia
- 5) User Education does not include _____.
 - a) User
 - b) Library
 - c) Librarian
 - d) Sports
- 6) E-Document is in the form of _____.
 - a) Electronic form
 - b) Hard Bound form
 - c) Text Book form
 - d) Note book
- 7) Government Resolutions are published in _____.
 - a) Gazette Notification
 - b) Encyclopedia
 - c) Dictionaries
 - d) Biographies

Q.2 Write Short Notes. (Any four out of five) 14

- a) What is Bibliography?
- b) What is Gazetteer?
- c) What is Almanac?
- d) Define Reference Sources.
- e) What is Electronic Sources?

Q.3 Write Short Answers of the following. (Any two out of the three) 14

- a) User Education is Essential in modern Libraries Explain.
- b) Explain the Structure of The new Encyclopedia Britannica
- c) Difference between Reference Sources and Electronic Sources.

Q.4 Descriptive type questions with internal choice. 14

- a) Explain Geographical reference sources with examples.

OR

- b) Define Reference sources and Evaluation of Reference sources.

Q.5 Descriptive type question. 14

Define Bibliography and Explain different types of Bibliography with examples.

Seat No.	
----------	--

B. Lib. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination Mar/Apr-2018**KNOWLEDGE ORGANIZATION: B (Theory)**

Time: 2½ Hours

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

Q.1 Multiple Choice Questions:**14**

- 1) Relation between two subjects is called _____.
 - a) Subject relation
 - b) Inter-relation
 - c) Phase relation
 - d) None of the above
- 2) DDC 23rd edition was published in _____.
 - a) 2009
 - b) 2010
 - c) 2011
 - d) 2012
- 3) Who defined notation as shorthand sign _____.
 - a) Dr. S. R. Ranganathan
 - b) Benjamin A. Custer
 - c) Immanuel Kant
 - d) E. C. Richardson
- 4) Who enunciated the five fundamental categories _____.
 - a) Benjamin A. Custer
 - b) Paul Otlet
 - c) S. R. Ranganathan
 - d) W. C. Sayers
- 5) Who enunciated the subject classification _____.
 - a) J. D. Brown
 - b) W. C. Sayers
 - c) Benjamin A Custer
 - d) Frist Donker Duvvis
- 6) Colon classification was first published in _____.
 - a) 1905
 - b) 1933
 - c) 1931
 - d) 1944
- 7) DDC 'Education' what is main Class
 - a) 370
 - b) 720
 - c) 800
 - d) 520

Q.2 Write Short Notes. (Any four out of five)**14**

- a) CRG
- b) Ranganathan SR
- c) Postulation approach
- d) Notation
- e) ISKO

Q.3 Write Short Answers on any two**14**

- a) Describe normative Principles of classification and their application in Classification.
- b) What is call number?
- c) Browne J. D.

Q.4 a) Descriptive type question any one**14**

Trace the history and features of Dewey decimal classification.

OR

- b) Discuss five fundamental categories levels in colon classification.

Q.5 Descriptive type question**14**

Describe in detail Universal Decimal Classification

Seat No.	
----------	--

B. Lib. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination Mar/Apr-2018**DOCUMENT DESCRIPTION: B**

Time: 2½ Hours

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

Q.1 Multiple Choice Questions: 14

- 1) Who is the creator of Standard Book Number?
 - a) Derek Austin
 - b) Michael Gorman
 - c) Ganesh Bhattacharya
 - d) Gordon Foster
- 2) If a catalogue represents the collection of two or more libraries, it is known as
 - a) Accession List
 - b) Bibliography
 - c) Union Catalogue
 - d) Trade Catalogue
- 3) A list of books and other reading materials available in a particular library is called as
 - a) Union Catalogue
 - b) Library Catalogue
 - c) Bibliography
 - d) Dictionary Catalogue
- 4) ISBD was first introduced in
 - a) AACRI, 1967
 - b) AACRII, 1978
 - c) AACRII-R, 1988
 - d) AACRII-R, 1993
- 5) OPAC stands for
 - a) Online Public Access Catalogue
 - b) Online Processing of Automated Catalogue
 - c) Online Programmers of Analogue Computer
 - d) Online Programming and Control
- 6) Technical section performs mainly two functions namely classification and
 - a) Accessioning
 - b) Bills payment
 - c) Cataloguing
 - d) Shelving
- 7) What is Dublin Core?
 - a) Content management tool
 - b) E-library software
 - c) Metadata standard
 - d) Internet Protocol

Q.2 Write short notes on any four 14

- a) MARC
- b) ISBD
- c) CCF
- d) Pseudonyms
- e) Define Uniform Titles

Q.3 Write Short Answers on any two 14

- a) Write type of Bibliography.
- b) Explain canons of cataloguing.
- c) ISO 2709

Q.4 a) Write a detailed note on Union Cataloguing. 14**OR**

- b) Explain in detail the importance of standards in cataloguing.

Q.5 Write an essay on Subject Cataloguing. 14

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.1 बहुपर्यायी प्रश्न

14

1. मानक बुक नंबरचे क्रिएटर कोण आहे?
अ) डेरेक ऑस्टिन
ब) मायकेल गोर्मान
क) गणेश भट्टाचार्य
ड) गॉर्डन फोस्टर
2. जर कॅटलॉग दोन किंवा अधिक ग्रंथालयांच्या संग्रहाचे प्रतिनिधित्व करते, तर त्याला असे म्हणतात.
अ) श्रेणीबद्धता सूची
ब) ग्रंथसूची
क) युनियन कॅटलॉग
ड) व्यापार कॅटलॉग
3. एखादया विशिष्ट ग्रंथालयामध्ये उपलब्ध पुस्तके आणि इतर वाचन साहित्याची यादी असे म्हणतात.
अ) युनियन कॅटलॉग
ब) ग्रंथालय कॅटलॉग
क) ग्रंथसूची
ड) शब्दकोश कॅटलॉग
4. आयएसबीडीची प्रथम ओळख
अ) AACR I, 1967
ब) AACR II, 1978
क) AACR II-R, 1988
ड) AACR II-R, 1993
5. ओपीएसी म्हणजे काय?
अ) ऑनलाईन पब्लिक ऍक्सेस कॅटलॉग
ब) ऑटोमेटेड कॅटलॉगचे ऑनलाईन प्रोसेसिंग
क) एनालॉग कंप्यूटरचे ऑनलाईन प्रोग्रामर
ड) ऑनलाईन प्रोग्रामिंग आणि कंट्रोल
6. तांत्रिक विभाग प्रामुख्याने दोन कार्ये वर्गीकरण म्हणजे
अ) प्रवेश नाकारणे
ब) बिले भरणा
क) कॅटलॉगिंग
ड) ठळकपणा
7. डब्लिन कोर म्हणजे काय?
अ) सामग्री व्यवस्थापन साधन
ब) ई-लायब्ररी सॉफ्टवेअर
क) मेटाडेटा मानक
ड) इंटरनेट प्रोटोकॉल

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

14

1. एमएआरसी
2. आयएसबीडी
3. सीसीएफ
4. टोपण नाव
5. एकरूप ग्रंथनामाची व्याख्या

प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

14

1. ग्रंथ सुचिचे प्रकार लिहा.
2. तालिकीकरणाची सुत्रे स्पष्ट करा.
3. आय. एस. ओ. 2709

प्र.4 खालीलपैकी कोणताही एक दीर्घात्तरी प्रश्न सोडवा

14

1. केंद्रीय तालिकीकरण यावर सविस्तर टिप लिहा
किंवा
2. तालिकीकरणात मानकांचे महत्व विशद करा.

प्र.5 खालील एक दीर्घात्तरी प्रश्न सोडवा.

14

- विषय तालिकीकरण यावर निबंध लिहा.